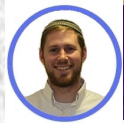

אחר כתלנו

עלון לבוגרים ולהורים מבית ישיבת "הכותל" ש
 שבת פרשת ויקהל-פקודי (פרה) התשע"ה – גליון 113 ש

הרב ישי חורן שליט"א

מאמר פותח

המשכן כולו הוא 'בית' לה', וקודש הקודשים הוא החדר הפנימי שבבית, הארון מרמז לנו על הקב"ה בעצמו. לכן לארון יש מקום בעולם הזה אך מצד שני אינו מן המידה, כמו הקב"ה שמצד אחד מופיע ופועל בעולם שלנו אך מצד שני העולם אינו יכול 'להכיל' את הקב"ה. היחס ביננו לקב"ה הינו דו-צדדי, מצד אחד אנו יכולים וחייבים לידבק בו אך מבחינה פילוסופית הדבר הוא מעבר ליכולתנו.

שלא כמו נוסח ספרד בו אומרים "ואחרי מצוותיך תרדוף נפשי", האשכנזים מתפללים "ובמצוותיך תרדוף נפשי". דווקא במצוות עצמם אנו משתדלים להידבק בקב"ה אע"פ שמבחינה פילוסופית הדבר בלתי אפשרי. הארון בפרט והמשכן בכלל מייצגים את האפשרות לידבק ולהתקרב לקב"ה. המטרה שלנו היא להתחבר ולידבק למרות ההבנה שמבחינה מסויימת הדבר בלתי אפשרי. תפקידנו לקיים מצוות ולעבוד את ה' בעולם אע"פ שהוא למעלה מהעולם הפיזי הזה.

מקום ארון אינו מן המידה

חז"ל אומרים על ארון הקודש שעמד בבית קודש הקודשים: "מקום ארון אינו מן המידה". אע"פ שהיה אורך הארון אמתיים וחצי ורוחבו אמה וחצי, ורוחבו של קודש הקודשים היה עשרים אמה – בכל זאת מכל צד של הארון היו עשר אמות עד לכותלי קודש הקודשים. מבחינה מתמטית דבר זה הוא בלתי אפשרי. במילים אחרות: זהו נס.

ישנם הסוברים שהקב"ה אינו 'שובר' את חוקי הטבע ובכללם את חוקי המתמטיקה (ראה מורה נבוכים א, עה ג, טו ואמונות ודעות ב, טו), לגישה זו ניתן להבין דברים אלו כמשל, ואם כן מחובתנו להבין מה המסר אותו רצו חז"ל להעביר לנו בזה. אף לסוברים שהקב"ה כן 'שובר' את חוקי הטבע (כגון רבי נחמן מברסלב) יש להבין למה הקב"ה עשה זאת דווקא כאן, במתמטיקה של ארון הברית וקודש הקודשים. בכל אופן יש להבין מה המסר המסתתר בעניין זה.

אפשר לתרץ זאת ע"פ דברי הרמב"ן (הקדמה לפרק כה) המבאר שבארון יש גילוי שכינה יותר משאר הכלים. אם

"איש - לפי מהללו"

לא רק השבת היא זכר למעשה בראשית, אלא כל המועדים כולם, גם הם - בעקיפין - זכר למעשה בראשית. הרי המועדים הם זכר ליציאת מצרים, ויציאת מצרים הרי מעידה שיש בורא לעולם! כיצד מעידה יציאת מצרים שיש בורא לעולם? - משל לחיילים שצועדים במצעד. כולם צועדים באופן שווה, ואי אפשר להבחין שיש כאן מפקד. מתי מתברר שיש מפקד? - כשאחד הצועדים צועק לפתע: "שמאלה פניה", וכולם פונים שמאלה - מתברר שזהו המפקד. זה בדיוק מה שקרה במצרים! הקב"ה אמר "שמאלה פניה" - שְׁפַל הַמַּיִם יִהְיוּ לְדָם, ושהאור יהפך לחושך וכו' - וכך התגלה שיש מפקד לבריאה, והיא אינה מתנהלת מעצמה. לכן יציאת מצרים היא עדות על בריאת העולם. לאו דווקא בריאה בששה ימים, אבל עדות על בריאת העולם.

הזמן המיוחד לספר בו ביציאת מצרים ולהתחזק בו בלקח הנלמד מנסי מצרים הוא ליל הסדר. ובפרט בשנה זו, שליל הסדר חל בשבת, הרי ישנה סיבה כפולה ומכופלת לספר בלילה זה ביציאת מצרים, שהרי גם השבת היא זכר ליציאת מצרים.

אנו אומרים בהגדה, "וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח". מה פירוש "הרי זה משובח"? הפירוש הפשוט הוא, שהמרבה לספר ביציאת מצרים הוא משובח, בגלל וכתוצאה מכך שהרבה לספר ביציאת מצרים. אבל יש שפירשו להפך. יש שפירשו שהמרבה לספר ביציאת מצרים מוכיח ומגלה על עצמו שהיה משובח עוד מקודם לכן, ולכן הרבה לספר ביציאת

מצרים. מדוע המרבה לספר ביציאת מצרים מוכיח על עצמו שהוא משובח עוד מקודם לכן? שהרי הפסוק אומר: "מִצְרַף לְכֶסֶף וְכוּר לְזָהָב, וְאִישׁ לְפִי מְהַלְלוֹ" (משלי כז, כא). כלומר, אם רוצים לדעת כמה סיגים יש בכסף, בוחנים אותו בַּמִּצְרָף. ואם רוצים לבחון את הזהב, מתיכים אותו בַּכוּר, ובודקים כמה הוא נקי. ואולם כיצד בוחנים אדם? - אומר הפסוק, "וְאִישׁ לְפִי מְהַלְלוֹ". מה פירוש "וְאִישׁ לְפִי מְהַלְלוֹ"? מסביר רבינו יונה (שם) - לפי מה שהוא מהלל את האחרים! "אם הוא מְשַׁבַּח המעשים הטובים והחכמים והצדיקים - תִּדְעַע וּבְחִנָּתָ כִּי אִישׁ טוֹב הוּא... כי לא ימצא את לבו רק לשבח את הטוב והטובים תמיד בכל דבריו, ולגנות את העבירות ולהבזות בְּעֲלֵיהֶן... וְהַמְשַׁבַּח מַעֲשִׂים מְגוּנִים, או מְהַלְלֵי רְשָׁעִים - הוּא הַרְשָׁע הַגְּמוּר וְהַמְחַלֵּל אֶת עֲבוֹדַת ה' יִתְבָּרַךְ" ("שערי תשובה" שער ג' אות קמ"ח). למשל, אם אדם רגיל להלל שחקני כדורגל או שחקני קולנוע, זה לא מעיד על גדלות נפש מיוחדת. לעומת זאת, אם אדם רגיל להלל תלמידי חכמים ומעשים טובים, הרי זה מוכיח שהוא איש המעלה. הוא מבין, שמה שחשוב בחיים זה להיות גדול בתורה וביראת שמים, ולא להיות גדול בכדורגל.

כך גם בענין הסיפור ביציאת מצרים. אם אדם מרבה ומאריך לספר בשבחו של הקב"ה על הניסים שעשה לנו, איך היינו משועבדים תכלית השעבוד ויצאנו מעבדות לחרות ע"י עשר מכות גדולות שהביא הקב"ה על המצרים, זהו סימן שאיש זה שייך לקדושה ולא לשטויות, וא"כ הרי הוא מגלה על עצמו שהוא משובח, שהוא שקוע בעבודת הבורא.

שזזה אלף מילים מהנעשה בישיבה

**פורים
שמח!**

**מצטרפים לצבא קודשנו
בליווי ראש הישיבה, הרב ליפשיץ וזהורים
גיוסי חי"ר וצנחנים השבוע**

הדבר הזה נותן אותותיו וכך ניתן לראות הורים שעסוקים ב'כיבוי שריפות', משום שלא הגדירו לעצמם כיוון ומטרה רוחנית בחיים. ודאי אין שלמות של חיים בדרך כזו! הרי אדם בלי יעד ובלי הגדרה באמת הוא כהולך באפלה, כמו בדוגמא דלעיל בעניין ה-"וויז", נהג שיכנס לרכב ולא יגדיר למכשיר הניתוב את היעד, הוא ייסע אמנם, אך מי ערב לו שיגיע ליעד, ומנין לו שהוא בדרך הנכונה.

שתי דוגמאות לדבר, דוגמא מעולם החומר ודוגמא מעולם הנפש: אנשים רבים מגיעים למצב בריאותי שמחייב אותם להקדיש זמן לפעילות גופנית, או לעשות דיאטה וכיוצא בזה. למרות שהם עצמם יודעים את נחיצות העניין, עינינו הרואות שהם לא עומדים בזה. כמו כן, הרבה אנשים מקבלים קבלות בשעת הנעילה, להימנע מכעס למשל, וכהנה דוגמאות רבות, ברבות הימים הם אינם עומדים בהחלטתם (דוגמא זו שמעתי ממו"ר הרב כץ שליט"א). מדוע הם אינם מצליחים? הרי בשעת הנעילה הם משוכנעים שבשנה הזו ומכאן ועד מאה ועשרים הם לא רוצים יותר לכעוס בכלל, אז מדוע זה לא מצליח? התשובה פשוטה: הם לא סללו ותכננו דרך מעשית להגיע ליעד שהציבו ולא בדקו איפה ניצבים בדרך הזו.

מה התיקון לתופעות האלו? אדם שחפץ בדרך של עליה והתקדמות חייב להקדיש זמן, לפחות פעם בשבוע, לשבת עם עצמו ולערוך מערכה של חשבון נפש על מצבו בכל תחום, בדרך החיים שלו, באישיות שלו, לשבת ולברר: מה היא נקודת המוצא, מה הוא היעד ומה היא הדרך. נדמה שצריכים בשביל זה ללכת ליער, כך אומרים היום - 'להתבודד'. מי שרוצה יכול ללכת אל היער, אך זה יכול להיות גם בבית המדרש, זה יכול להיות גם בחדר, העיקר שאדם יעמוד עם עצמו במחשבה.

Waze!

הגדרת יעד בדרכים

בדורנו קל להבין את הדברים יותר מבעבר: אנשי הטכנולוגיה בדורנו פיתחו כלי עזר מדהים לנסיעה בדרכים – "waze". בעזרת לוויינים, תוכנה זו מאתרת את מיקום הנהג ומחשבת עבורו את הדרך המתאימה ביותר אל היעד אותו הוא הגדיר. במהלך כל הנסיעה, התוכנה עוקבת אחר מיקומו של הנהג ביחס למסלול שתוכנן. אם הנהג סוטה מהמסלול, התוכנה "מחשבת מסלול מחדש", דהיינו מתכננת דרך חדשה המותאמת למיקום העכשווי. אם יש בעיה באיתור הנהג, אין שום אפשרות לחשב מסלול ולהגיע אל היעד. הרי שזוהי למעשה המצאה של הרמח"ל עצמו, כפי שביארנו לעיל: על האדם להציב לעצמו יעד בחיים, אך הצבת היעד לבדה אינה מספקת, אחריה עליו לתכנן באופן מדויק – עד הפרטים הקטנים ביותר את הדרכים המעשיות הטובות והנכונות להגיע אל היעד, ולבדוק כל הזמן את מיקומו ביחס למסלול (שהרי אם מסיבה מסוימת, מצבו הנפשי והרוחני השתנה וגרם לו לסטות מהדרך, הרי שעליו לתכנן שוב מסלול בהתאם למצבו הנוכחי.

להוביל את החיים

אך כאמור, השלב הבסיסי ביותר הוא איתור הנהג, נקודת המוצא, ולענייננו שהאדם יכיר את עצמו. כוונת הדברים: האדם צריך להיות מודע למקום הרוחני האמיתי בו הוא נמצא, אחרת הוא עשוי לחיות ולהתנהל בצורה של 'התגלגלות'. לדאבונו, זו צורה רווחת של חיים: אדם לא שואל את עצמו ולא מגדיר – איזו רעיה הוא רוצה לבחור? איזה בית הוא רוצה להקים? כיצד ירצה לחנך את ילדיו?

יש אהבה ויש אהבה

מנהג אצל קהילות האשכנזים לקרוא בבית הכנסת מגילת 'שיר השירים' בחג הפסח. כמו כן בסוף ליל הסדר אחרי פיוטי ה'נרצה', מן הראוי לקרוא שיר השירים "ברוממות עוז ונעימת קודש" (עולת ראי"ה ב עמ' שג).

אולי החבור הזה בין שיר השירים לבין חג הפסח ישפוך אור הן על החג והן על שיר השירים.

המכנה המשותף לשני העניינים הוא רבי עקיבא. ביחס לשיר השירים ידועה אמרתו "אין כל העולם כולו כדאי כיום שניתן שיר השירים לישראל, שכל הכתובים קודש ושיר השירים קודש קודשים" (ידים ג ה). ביחס לגאולתם של ישראל ידוע המעשה המסופר בסוף מסכת מכות "וכבר היה רבן גמליאל ורבי אלעזר בן עזריה ורבי יהושע ורבי עקיבא מהלכין בדרך ושמעו קול המונה של רומי.. והתחילו בוכין ורבי עקיבא משחק. שוב פעם אחת היו עולין לירושלים (אלו ארבעת התנאים), כיוון שהגיעו להר הצופים קרעו בגדיהם. כיוון שהגיעו להר הבית ראו שועל שיצא מבית קודש הקודשים התחילו הן בוכין ורבי עקיבא מצחק.. אמר להן לכך אני מצחק... עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה ("לכן בגללכם ציון שדה תחרש...") הייתי מתיירא שלא תתקיים נבואתו של זכריה ("עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים...") וכשם שנתקיימה נבואתו של אוריה בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת... עקיבא נחמתנו, עקיבא נחמתנו".

ר"ע הוא זה שמלמד אותנו כיצד להתבונן בעת משבר, במבט רחב ועמוק כזה שאפילו חבריו התנאים לא יכלו לו. ואכן באמירתו "עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה", דווקא מתוך כך, נצא לאור גדול בהמשך הדרך כש"נבואתו של זכריה מתקיימת" – הוא מנחם את חבריו. היינו, הוא מראה להם דרך כיצד לוקחים כוח מתוך המצוקה, הופכים את המבט, ומגיעים ליד יכולת לצחק.

בהגדה אנחנו מזכירים את המעשה בחמישה תנאים (שלושה מתוכם הופיעו גם בסיפורים הקודמים) שישבו בליל הסדר בבני ברק והאריכו בסיפור יציאת מצרים. לא רחוקה ההשערה שכולם באו דווקא לבני ברק, עירו של רבי עקיבא, למרות היותו מצעירי החבורה, כיוון שבתקופת החושך שבה מסופר המעשה היו צריכים לקבל מה'מומחה' למשברים, כיצד חוגגים את חג הגאולה 'כל אותו הלילה', עד שבסופו של הסיפור אכן 'הגיע זמן ק"ש של שחרית', זרח אור הישועה והתברר ש'ה' אחד', בכל הופעותיו.

ומתוך אותו כיוון, לשיטתו, מודיע לנו ר"ע ששיר השירים הוא קודש קודשים "כי אלה הגעגועים הרבים הפרטיים הנישאים שבשיר השירים המה רשמים של האוצר הגנוז בנפש כלל האומה", אשר בחר לו ה' לשמו ולזכרו" (עולת ראי"ה ב עמ' ג-ד). אהבת האומה אל אביה שבשמים היא תולדה מהבחירה הא-לוקית בה. בחירה זו שבאה לעולם בלידת האומה ביציאת מצרים יצרה 'געגועים רבים' של הרעיה אל הדוד.

"טהורי לב יראו את ר"ע בגודלו, את ר"ע המשחק כשרואה שועל יוצא מבית קודש קודשים, מפני

שלנפשו הענקית העתיד הרחוק ניצב כהווה, את ר"ע המלא צהלה לקול המונה של רומי, מפני שהאהבה הא-לוקית הנובעת מעומק חכמת לבו הנפלאה הורתהו.. כי רומי ואליליה כליל תחלוף ואור ציון לעד יזרח. האהבה בתענוגים למחזה העתיד הוודאי, מלאה כל כך את לבבו הטהור.. ורק ממקור אותה הנפש יצאה החלטה שכל הכתובים קודש ושיר השירים קודש קודשים" (שם).

ונקודה נוספת – גם אהבתו הפרטית של ר"ע לאשתו, רחל, נובעת מאותו מקור עליון של האהבה הא-לוקית. ולכן יכול להמשיך לדבוק באשתו גם כשלא רואה אותה תקופה ארוכה כשם שיכול לראות למרחקים את הגאולה מבעד להווה-העגום-החולף. "ידע איש אשר כה רמה נפשו להעריך ג"כ את האהבה הפרטית הטבעית בערכה הטהור, והיו לו האהבה הטהורה הטבעית (=אהבתו לאשתו) והאהבה הלאומית הנאורה (=אהבת האומה) והאהבה הא-לוקית הקדושה ומלאה הוד (=אהבת ה') ערוכות במערכה".

אבל לעומת המבט הגדול הזה – מה נמוכים הם הגמדים, בעלי עיניים טרוטות, הזוחלים סביב לשדרת האבנים התחתונה של מגדל עופל.. נפשות כאלה שיותר מרועה בעל לב רגש, שאהב את בת כלבא שבוע, לא יוכלו למצוא בר"ע, לא יוכלו ג"כ להוציא מקור לתכונת ההחלטה הנפלאה ששיר השירים הוא קודש קודשים.. כי אם ממקור האהבה הפשוטה הפרטית אשר אותה לבדה יחזו".

והנה למדנו שתי נקודות חשובות גם בחיי הזוגיות שלנו – האחת, שכשיש משבר ברמה זו או אחרת, אפשר להחלץ ממנו ע"י שינוי מבט, התבוננות לטווח רחוק והעמדת הדברים בפרופורציה הנכונה, מתוך אמונה שמשבר יכול לתת כוח כשניגשים אליו נכון. והנקודה השנייה, שישנן שתי רמות של אהבה – ישנה אהבה נמוכה כמו זו של 'הגמדים בעלי עיניים טרוטות', שמבוססת על כך שהקשר בין האיש לרעייתו הוא מתוך "לב רגש" "אהבה פשוטה אשר אותה לבדה יחזו". אהבה זו, כשיבטל הרגש, תפסק או תחלש, ואין בה אידיאל של 'בניין בית', אלא סיפוק אישי של כל אחד מבני הזוג, כמו אותו רועה שאהב את בת-העשירים. וישנה אהבה שנובעת מהמבט העמוק של אחדות ה' בבריאה כולה שרואה את היחס בין איש לאשה כאותו משקל של אהבת הדוד והרעיה, שהוא קשר של דביקות עליונה, חבור נפשות נצחי וקבוע, שלא יתבטל אפי' כשנראה שהנתק עמוק. מבט כזה על המשפחה, 'שכינה ביניהם', הוא 'קודש קודשים' המוטבע בשיר האהבה הגדול שבין קוב"ה וכנסת ישראל, שיר שראשיתו ביציאת מצרים ויתחדש מדי שנה בשנה בלילה שבו אנו חוזרים אל הסדר הזה, באהבה עמוקה, אהבה רבה ואהבת עולם.

א.תשלום על חניה בכחול-לבן ב.חניה בחניון ציבורי

שאלה:

א. האם יש חיוב הלכתי לשלם כאשר חונים בכחול-לבן?
 ב. חניתי בחניון ציבורי כאשר התשלום מבוצע ביציאה. החיוב הינו בדרך כלל 15-40 שקלים. כאשר יצאתי מהחניון לא היה אף אחד בכניסה. חיכיתי כ-10 דקות ואף אחד לא הגיע. האם חל עלי חיוב לשלם? האם ניתן לעשות אומדן כי במקרה כזה בעל הבית מוחל מראש כיון שמסתמא מבין שאף אחד לא "ירדוף" אחריו?

תשובת הרב ניר אביב שליט"א:

א. חניה בכחול לבן מותרת בתשלום על פי חוק עזר עירוני, ותוקף החיוב לשלם תלוי בשאלה האם יש לעירייה מקומית דין ז' טובי העיר. ז' טובי העיר העמידום עליהם הציבור כפרנסים לעניני העיר, והרי הם כאפוטרופסים עליהם (מהרשד"ם חיו"ד סי' קעה). מסתמא יש לעירייה כח של ז' טובי העיר, אמנם ישנו מי שסובר שטובי העיר צריכים באמת להיות 'טובי' העיר, ואם אינם שומרי תו"מ, או לחילופין נבחרו על ידי מי שאינם שומרי תו"מ אין להם כח של ז' טובי העיר. אך להלכה למעשה מוסכם יש לעירייה היום דין ז' טובי העיר ויש תוקף הלכתי לחוקיה כל עוד אינם סותרים לחוקי התורה. לכן לכתחילה צריך לשלם על החנייה, אולם בדיעבד אם חנה ולא שילם ולא קבל קנס, הוא פטור מלשלם, שכך שמעתי שהוא המנהג המקובל.

ב. לגבי חניון ציבורי, באמת נראה שאתה צודק, במה שכתבת שבמקרה כזה בעל הבית מוחל מראש כיון שמסתמא מבין שאף אחד לא "ירדוף" אחריו, ולכן אתה פטור משלם.

יש לך שאלה?

פנה לרבותיך באתר הישיבה!

מערכת 'אחר כתלנו':
 עורך: אלישע כרמל

Bogrim@hakotel.org.il

ישיבת הכתל - היכל וואהל

ת.ד. 603 ירושלים

91006

טל': 02-6288175

פקס: 02-6271180

www.hakotel.org.il

מחיל אל חיל ביום ג' האחרון התגייסו כ-15 מבני הישיבה לצבא קדשנו כלוחמים בחיל הרגלים, במתגייסים בני א"י ובני חו"ל שישרתו כתף אל כתף ויתגבשו היטב בטירונות בבקעת הירדן. חברים נוספים התגייסו לצנחנים ביום ה'. ובהמשך עתידים להתגייס תלמידים נוספים לתפקידים עורפיים.

שמועות הראי"ה במוצאי שבת קודש ויקהל פקודי (השבת!) יתקיים בישיבה ערב לכבוד הוצאתם המחודשת של השמועות. פרטים במודעה המצורפת בסוף עלון זה.

פורס מפה ומקדש פורים דמוקפין והשבת שחבורה לה יחדיו נעשו בישיבה בשמחה גדולה, בבוקר כנהוג הלכו בחורי הישיבה לבית מו"ר הרב נבנצל שליט"א לשמוע דברי חכמה מפיו ומפי הרב חיים סבתו שליט"א. סעודות פורים נערכו בקבוצות יחד עם הרבנים ולקראת שבת כולם נקבצו אל רה"י היושב על כסא מלכותו אשר באולם רייספלד עם האברכים, ומשם באו אל חדר האוכל לקבלת שבת המלכה. קבלת שבת נערכה בהתעוררות גדולה ולאחריה סעודת שבת משותפת בחדר האוכל בהשתתפות רבני הישיבה ואברכיה. היה מדהים! ישר כוח גדול לכל הדוחפים והמארגנים שמאחורי הקלעים!

אין בית המדרש בלא חידוש יד' ה' נטויה עלינו לטובה ובעז"ה הישיבה נכנסת למהלך היסטורי של שיפוץ וחידוש בית המדרש, שיהא דירה נאה להרחיב דעת הלומדים. לצורך העניין יפונה ביהמ"ד לגמרי קודם בין הזמנים בתקווה שנוכל לשוב אליו בזמן אלול הבעל"ט. בינתיים הישיבה תמשיך בסדרי הלימוד תמידין כסידרן בחדר האוכל, ומעולם לא אמר אדם בירושלים "צר לי המקום"...

בין הזמנים בשיחת לבניינה של תורה האחרונה עסק רה"י בהכנה לימי בין הזמנים. תקופה זו מהווה מדד למצבו של האדם אשר מתמודד בה ללא המסגרת המסייעת שיש בישיבה. קביעות עיתים לתורה היא דבר המעמיד את רוחניותו של האדם ומסייע לזכור מהו העיקר ומהו הטפל. לכך ניתן לצרף גם קביעות בנושא הנלמד - דף יומי, משנה יומית, הלכה יומית וכדומה.

במי לבחור? לקראת הבחירות הבעל"ט הדגיש מו"ר רה"י את השמחה המתבקשת על שזכינו למדינה ושיכולתנו להשתתף בהנהגתה - לאחר 2000 שנה שלא נראה כדבר הזה. ביום הבחירות, נבחר בחיים ונשתדל להתעצם בהתמדת לימוד התורה להצלחתו של עמ"י ולקידוש שם ה' בעולם ברוממות ישראל בחיזוק התורה בישראל ובאחיזתנו בארץ ישראל. בנוסף כמובן נעשה את ההשתדלות הראויה לכך גם בבחירות בקלפי.

